

Akt nr:

P-E1a-0580

AU\$P-E1a-0580

560

717
34

P

1-0580

DIARIE Nr 13872
K LANTBRUKSSTYRELSEN
16 JUL. 1934

KONTRAKT.

(Arbetslöshetsföretag).

Sedan Kungl. Maj:t den 18 maj 1934 för
torrläggning av mark tillhörande hemmanen Torp i Bälinge socken samt
Hol Marbogården med flera i Hols socken av
ÄLVSBORGS LÄN

under föreskrift, att understödstagare skall vara skyldig underkasta sig den granskning från
Riksdagens revisorers sida rörande statsunderstödet användning, som Kungl. Maj:t kan
komma att föreskriva, beviljat dels ett lån av tvåtusenfemhundrafemtio (2.550)
kronor att utgå från *statens avdikningslånefond*
och dels ett *statsbidrag* utan återbetalningsskyldighet av tvåtusensexio (2.060)
kronor att utgå från *anslaget för 1933/1934 till torr-*
läggningsföretag, ägnade att motverka arbetslösheten, ävensom fastställt en av *statens*
lantbruksingenjör C.B. Carlson vid syneförrättning år 1932
upprättad arbetsplan med därtill hörande kostnadsförslag, ~~h~~ *undertecknad*, som av
vederbörande intressenter utsetts till styrelse *förtroendem* för företaget,
med Kungl. Lantbruksstyrelsen, å Kungl.
Maj:ts och Kronans vägnar, avslutat följande kontrakt, varigenom ^{vi} ~~jag~~ för egen del samt å
vederbörande intressenters i företaget vägnar åtaga och förbinda ^{oss} ~~mig~~:

1:o) att utföra företaget i noggrann överensstämmelse med den av Kungl. Maj:t fast-
ställda arbetsplanen med de eventuella ändringar däri, varom vederbörande myndighet må
efter framställning besluta,

att, vid äventyr att bidragsrätten må kunna av Kungl. Maj:t förklaras förverkad, utan
uppskov igångsätta företaget,

att fullborda arbetet till den 1 september 1936,

att vid företagets utförande iakttaga de föreskrifter, som av Kungl. Maj:t eller Lantbruksstyrelsen må hava meddelats,

att bestrida vad utöver beviljade statsmedel kan erfordras för företagets fullbordande,

att gälda vederbörande förrättningsman tillkommande gottgörelse enligt taxa även i fråga om av Lantbruksstyrelsen beordrad avsyning av företaget,

att, när sådant av Lantbruksstyrelsen påfordras, förete behörigen verifierade räkenskaper för företaget ävensom att, därest det skulle visa sig, att torrlägningskostnad, varför statsmedel beviljats, beräknats till högre belopp än den verkliga kostnaden, vidkännas motsvarande minskning av lånet och statsbidraget,

att eljest på anfordran lämna de uppgifter rörande företagets utförande, som i särskild ordning må föreskrivas,

att underhålla det utförda arbetet intill dess sådan underhållsskyldighet kan varda andra i laga ordning ålagd eller vederbörande från underhållsskyldigheten befriats, samt

att vid arbetets utförande ävensom i fråga om underhållsskyldighetens fullgörande underkasta ^{oss} mig Lantbruksstyrelsens inseende och kontroll;

2:o) att för tjänsteman, som av Lantbruksstyrelsen eller Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen förordnas att verkställa besiktning eller avsyning av arbetet eller inspektion av underhållsarbetet, tillhandahålla den för företaget fastställda arbetsplanen med därtill hörande handlingar och ritningar;

3:o) att i händelse avvikelse utan därtill i vederbörlig ordning erhållet tillstånd skett från den fastställda arbetsplanen, eller arbetet icke blivit fullbordat inom därför bestämd tid och Lantbruksstyrelsen ej heller meddelat anstånd med dess utförande, eller Kungl. Statskontoret skulle finna den säkerhet, som blivit ställd för till Statskontoret avgiven skuldförbindelse angående lånets återbetalning, icke vidare nöjaktig, och ny säkerhet, som av Statskontoret godkännes, icke varder inom bestämd tid avlämnad, eller den bestämda annuiteten icke varder i behörig tid erlagd, låta det ankomma på Kungl. Maj:t att inställa all vidare utbetalning av statsmedel samt att återfordra vad därav uppburits, beträffande lånet dock endast därest icke beslut om detsamma återbetalning och fördelning blivit meddelat, att inom viss angiven tid på en gång eller efter hand inbetalas till Statskontoret, ävensom att å sålunda lyftade och återburna medel erlagga fem procent årlig ränta från lyftningsdagen till dess återbetalning sker;

4:o) att ifråga om tid för lyftande av statsmedlen i mån av arbetets fortgång låta gälla vad Lantbruksstyrelsen därutinnan bestämmer; och skall, därest icke Kungl. Maj:t med avseende å särskilda förhållanden prövar skäligt annorlunda förordna, någon del av statsmedlen innestå i Statskontoret, intill dess arbetet blivit vederbörligen avsynat och av Lantbruksstyrelsen godkänt;

5:o) att vid avslutandet av detta kontrakt för förvaring i Lantbruksstyrelsens arkiv till Styrelsen överlämna bestyrkt avskrift och kopia av de till den fastställda arbetsplanen hörande handlingar och ritningar, ävensom att, innan sista delen av statsmedlen lyftes, till Lantbruksstyrelsen överlämna fullständig beskrivning jämte ritning över sådan avvikelse från den fastställda planen, vartill vederbörligt tillstånd meddelats;

6:o) att bestrida eller gottgöra alla kostnader av vad beskaffenhet de vara må, som i följd av erhållna statsmedel föranledas för Statskontoret;

7:o) att för fullgörande av detta kontrakt ävensom, därest mot kontraktet brytes, för återbäring av lyftade statsmedel jämte därå upplupen ränta, ställa sådan säkerhet, som av Lantbruksstyrelsen godkännes;

8:o) att till Statskontoret avgiva med behörig borgen eller annan säkerhet försedd skuldförbindelse angående lånets återbetalning; samt

9:o) att fullgöra de övriga åtaganden, som enligt gällande författningar i ämnet åligga mottagare av ifrågavarande statsmedel.

Härav äro två lika lydande exemplar upprättade, av vilka vardera kontrahenten tagit ett.

Hal Marbojärden den 13 juni 1934
Erik Karlsson, ägare till $\frac{139}{2706}$ mtl. Hal Marbojärden 10³
Gottfrid Johansson ägare till $\frac{233}{1088}$ mtl. Hal Marbojärden 10³
Carl Brjesson " $\frac{1}{8}$ " " Östergården

Att Erik Karlsson och Gottfrid Johansson i Hal Marbojärden samt Carl Brjesson i Hal Östergården

i bägges vår närvaro egenhändigt undertecknat förestående kontrakt, intyga:

Evert Sjögren Anders Sjögren
Adress Torsby Adress Torsby

Med stöd av Kungl. brevet den 18 maj
1934 antager Kungl. Lantbruksstyrelsen,
å Kungl. Maj:ts och Kronans vägnar, detta
kontrakt.

Stockholm den 27 juli 1934.

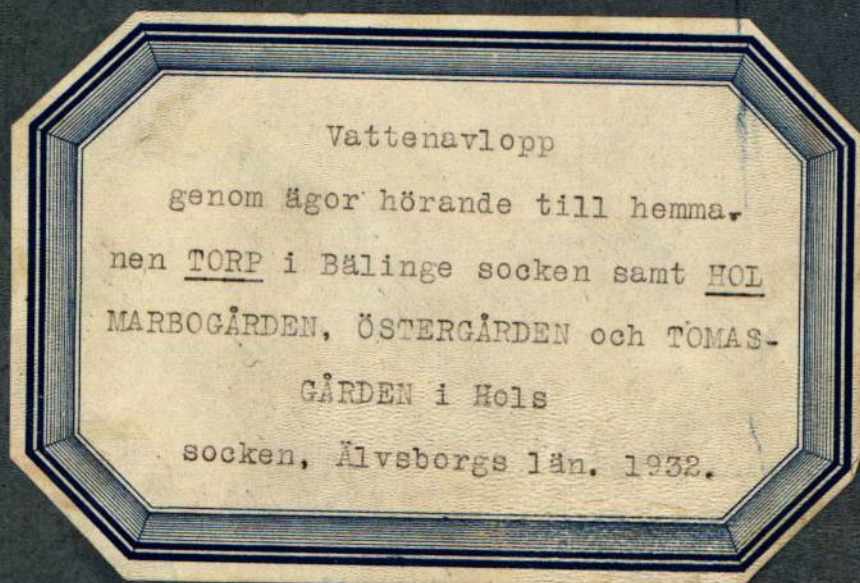
På Kungl. Lantbruksstyrelsens vägnar

Vederbörandes uppmärksamhet fästes å bestämmelserna i 13 kap. 17 § vattenlagen, vari stadgas att, därest det framtida underhållet försummas, Konungens Befallningshavande eller annan myndighet Konungen bestämmer äger själv bota bristen på den försumliga bekostnad.

P 1•0580

DIARIE Nr 13872
K. LANTBRUKSSTYRELSEN
16 JUL 1934

Lån fr. kisten!

39a

18 MAJ 1934

i und. anm.

18773

DIARIE N:º

K. LANTBRUKSSTYRELSEN

16 JUL. 1932

Till Konungen.

32

Föredr. den 1/6 1934

Undertecknade, delägare i det företag som avser vidgning och fördjupning av vattenavlopp för torrläggning av mark hörande till hemmanen Torp i Bälinge socken samt Hol Marbogården, Östergården och Tomas-

gården i Hols socken, Älvsborgs län, få med åberopande av närslutna
betänkande och till detta fogade handlingar och ritningar rörande fö-
retaget anhålla om största möjliga såväl bidrag från statens avdiknings-
anslag som lån från dess avdikningslånefond till bestridande av kostna-
derna för företaget. Hol Marbogården den 18 mars 1932.

Underdånigst:

✓ Erik Karlsson ✓
✓ Gottfrid Johansson ✓
✓ Carl Joyesson ✓
✓ Erik Håkansson ✓
✓ Fritz Andersson ✓
✓ Carl V. A. Englund och Svante Englund ✓ "Gunnar Carl Englund"
✓ Svante Johansson ✓ int. fullmakt d. 5/7 32 (här)
✓ Johan Löderberg ✓ Numer örens till 1/8 mt. Tomtegränd
✓ Selma & Hilma Karlsson ✓
Gustaf Andersson. Samt teckningarna beviljades:
Evert Sjögren

1
Hoskrift:

Genom Kungl. Maj:ts nådiga brev den 18 maj 1934 fört-
stätt till eftervärtelse vid arbetets utförande.

Stockholm den 1 juni 1934.

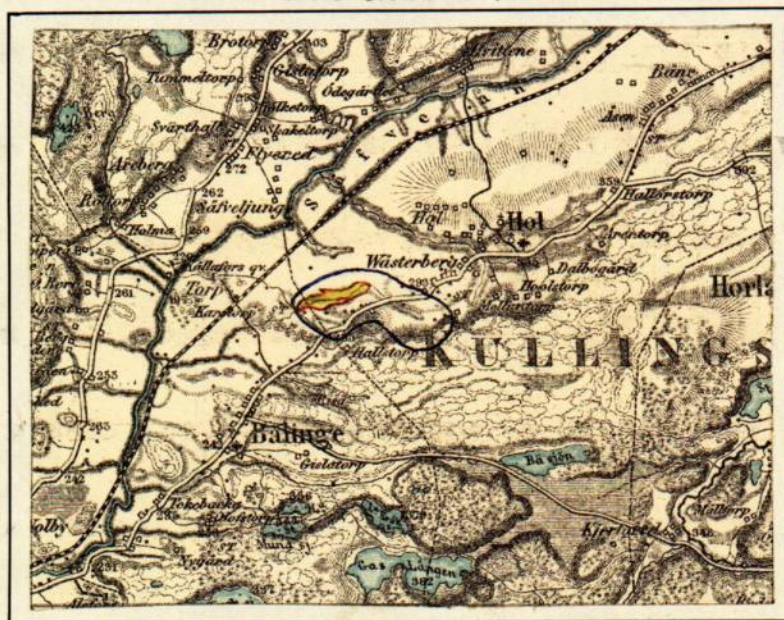
På Kungl. Landbruksstyrelsens vägnar:

Albert Smith.

Bestyrkes & tjänstens vägnar:

W. Mörner

Översiktskarta

Skala 1:100'000.

3
Handskrift:

Betänkande

ifråga om vattenavlopp för torrläggning av mark hörande till Torp i Bålunge socken samt Hol Marbogården, Östergården och Tomasgården i Hols socken, Älvsborgs län.

L ä g e: Hemmanen ifråga äro belägna ungefär mitt emellan Bålunge och Hols kyrkor och avdikningsområdet omkring en kilometer öster ut från Torps station å Västra Stambanan. Å vidstående översiktskarta är detta område till läge och utsträckning angivet medelst gul färgbeteckning.

U n d e r s ö k n i n g m.m.: Vid syneförrättning enligt vattenlagen hava undersökningar av avlopp och mark ägt rum, förslag till avloppets förstoring uppgjorts, kostnad och båtnad beräknats samt skyldigheten att deltaga i företaget blivit reglerad. Mot förrättningen och därvid meddelat utlåtande hava besvär ej anförts enligt vad närslutet diariibevis utvisar. Vid förrättningen upprättade handlingar och ritningar ligga till grund för följande utredning.

B e s k a f f e n h e t: Området ifråga hävdas såsom åker om än med svårighet på grund av tidtals inträffande översvämningar å de lågt belägna delarne och på grund av högt grundvattenstånd, vilka omständigheter hänföra sig till otillräckliga dimensioner hos vattenavloppet. Jordmänen utgöres av 0,2-0,4 m. mylla på lera och på sand.

A r e a l: Den av förslaget i torrläggningshänseende berörda marken innefattar en areal av 20,658 hektar.

V a t t e n a v l e d n i n g: Vid förrättningen meddelat utlåtande in-

nehåller uppgifter om vattenföringar, lutningar och dimensioner, nödiga för avloppet för att ernå det med företaget avsedda ändamålet. Profil- och sektioneritningar över avloppet utvisa dettas storlek jämte föreslag-na lutningar.

B å t n a d: Den för marken uppkommande båtnaden genom företagets utförande i planerad omfattning har uppskattats till ett värde av 6059:30 kronor.

K o s t n a d: För avloppets förstoring, förefintliga vägtrummers ombyggande har kostnaden beräknats till 4760:- kronor, i vilket belopp då jämväl ingår ersättning för markupplåtelse och intrång.

A r b e t s t i d: Enligt i utlåtandet givna bestämmelser rörande företaget skulle detta vara bragt till slut senast vid utgången av år 1934.

S t a t s u n d e r s t ö d: Samtliga delägare i företaget hava satt ifråga att bliva delaktiga av såväl bidrag som lån av statsmedel till bestri-dande av utgifterna för företaget. Dessa utgifter, innefattande kostnader-na för företaget samt för syneförrättningen och utredningen om statsunder-stödet belöpa sig enligt närslutet kostnadssammandrag till 5151:65 kronor. Enligt villkoren för och med tillämpad norm vid tilldelning av bidrag från statens avdiktningenslag skulle företaget kunna understödjas med 2300:- kronor såsom bidrag från nämnda anslag och enligt villkoren för erhållande av lån från statens avdiktningenslånefond med 2850:- kronor såsom lån från denna fond. I bifogad tabell är uträkning av bidrag och lån utförd.

H a n d l i n g a r o c h r i t n i n g a r: Betänkandet åtföljes av:

Översiktskarta, tabell, kostnadssammandrag, protokoll från sammanträde
angående val av styrelse, diariibevis ifråga om besvär emot förrätt-
ningen, avskrift av syneförrättningshandlingar, arvodes-räkningar samt
kopia av ritningar i ett blad.

Göteborg den 14 juli 1932.

C. B. Carlson

Hemman	Registernummer	Mantalt	Ägare	Ägarefigur	Areal					
					Åker	annan		Summa		
						mark	ma	mark	ma	
					has	ar	has	ar	has	ar
Torp	1 ¹	1	Erik Håkansson	1-11	81.1				81.1	
Halvkarbgården av	10 ³	2/11	Fritz Andersson	12-20	61.3				61.3	
" "	av 10 ³	139/2736	Enok Karlsson	21-29	2 67,9				2 67,9	
" "	10 ⁶	233/6168	Gottfrid Johansson	30-34	3 06,3				3 06,3	
" "	10 ⁸	1/48	Hildur och Selma Larsson	35-40	181,8				181,8	
" Östergården	9 ²	1/4	" " "	41-56	489,5				489,5	
" Tomasgården av	3 ³	1/8	Johan Lööfberg 3 ¹⁰	57-60	2 02,5				2 02,5	
" "	av 3 ³	1/8	Karl och Svante Englund 3 ⁸ och 3 ⁹	61	24,7				24,7	
" Östergården av	9 ³	1/16	" " "	62-65	143,0				143,0	
" "	av 9 ³	1/16	Svante Johansson	66-70	151,5				151,5	
" "	9 ⁴	1/8	Carl Bröjesson	71-76	156,2				156,2	
			Summa		2065,8				2065,8	

		Andel i kostnaden för								Summa		Relativ kostnad	Bidragets storlek i % av kostnaden	Bidrag		Län	
Beträdnads- sida		Förteckat		Lynnefri- sättningen		Beträdnads- det m.m.		kostnad									
kr.	öre	kr.	öre	kr.	öre	kr.	öre	kr.	öre			kr.	öre	kr.	öre		
173	65	136	61	9	20	2	04	147	85	0.85	44.75	66	16	81	69		
133	75	105	20	7	09	1	57	113	86	"	"	50	95	62	91		
518	80	407	46	27	45	6	08	440	99	"	"	197	34	243	65		
1002	55	787	30	53	03	11	75	852	08	"	"	381	31	470	77		
580	35	456	01	30	72	6	80	493	53	"	"	220	85	272	68		
1318	35	1035	77	69	77	15	45	1120	99	"	"	501	64	619	35		
567	25	445	54	30	01	6	65	482	20	"	"	215	79	266	41		
61	75	48	55	3	27		72	52	54	"	"	23	51	29	03		
579	50	455	05	30	65	6	79	492	49	"	"	220	39	272	10		
586	25	460	77	31	04	6	87	498	68	"	"	223	16	275	52		
537	10	421	74	28	41	6	29	456	44	"	"	204	26	252	18		
6059	30	4760	-	320	64	71	01	5151	65	0.85	44.75	2305	36	2846	29		

Kostnadsresummandrag

1) Vattenavledningen enligt vid synreförättningen verkställd beräkning	4225:90 [*] kronor ~~4760~~
2) Synreförättningen, enligt räkning	" 320:64
3) Utredningen om statsbidrag och lån enligt räkning	" <u>71:01</u>
Summa kronor	<u>4617:35</u> <u>5151:65</u>

Göteborg den 14 juli 1932.

G. B. Carlsson.

Bestyrkes å tjänstens vägar
✓ P. Carlsson

*) Minstreringen vidtagen av Kungl. Lantbruksstyrelsen med hän-
syn till nu gällande arbets- och materialpris.

Vid arbetsplanens fastställande har kostnaden
för företaget beräknats till 4617 kronor 35 öre.

Stockholm den 1 juni 1934.

På Kungl. Lantbruksstyrelsens vägnar:

Albert Smith.

Bestyrkes å tjänstens vägar
✓ P. Carlsson

9
Avskrift:

Protokoll fört vid sammanträde med dikningsintressenterna i Marbo-
gårdens, Östergårdens m.fl. gårdars dikningsföretag den 5 juli 1932.

§ 1.

Närvarande voro sökandena Enok Karlsson, Gottfrid Johansson och
Carl Börjesson.

§ 2.

Till företagets arbetsstyrelse utsågos de närvarande och skall Enok
Karlsson fungera som ordförande.

§ 3.

Beslöts att kostnaden för undersökningsförrättningen skall uttaxeras
av intressenterna efter deras del i företaget.

Sålunda förekommet. Hol Marbogården som ovan

Enok Karlsson, Carl Börjesson, Gottfrid Johansson.

Rätt avskrivet betyga: Gustaf Andersson, Evert Sjögren.

*Bestyrkes & färdigt i saken.
P. H. Carlsson*

Avskrift:

Protokoll vid syneförrättning i fråga om
vattenavlopp för torrläggning av mark hörande till
Torp i Bälinge socken samt Hol Marbogården, Öster-
gården och Thomasgården i Hols socken, Älvsborgs
län.

§ 1.

Den 5 november 1931 i Marbogården.

Närvarande: lantbruksingeniören C.B. Carlson, förrättningsman;

Anders Larsson i Hallorstorp och

Vilhelm Andersson i Hol Södergården Lilla, godemän;

Enok Karlsson, ägare till 139/2736 mtl. Hol Marbogården;

Gottfrid Johansson, ägare till " " "

Carl Börjesson, " " 1/8 " " Östergården;

sökande till företaget samt

Erik Håkansson, ägare till Torp och Karstorp;

Fritz Andersson, " till 2/171 mtl. Hol Marbogården;

Svante Englund, delägare i 1/16 " " Östergården;

Svante Johansson, ägare till 1/16 " " "

34 Karl Karlsson, " " 1/8 " " Thomasgården;

A.E. Engstrand, ordförande i Kullings härads vägstyrelse.

§ 2.

Efter verkställd förundersökning upprättade profil- och sektionsrit-
ningar över det avlopp, om vars förstoring fråga var, företeddes tilli-
ka med nivåkarta över den mark, som i torrlägningshänseende funnits be-

2.
roende av avloppet ifråga.

Sökandena åskade avloppet vidgat och fördjupat till sådan omfattning att trygghet mot översvämning å och möjlighet till ändamålsenlig torrläggning av den vattensjuka marken utmed avloppet kunde ernås samt förpliktelse för var och en fastighetsägare, vars mark röntes båtnad av dessa arbeten, att deltaga i kostnaderna.

Det upplystets att viss sträcka att det nu till förstoring ifrågakommande avloppet varit föremål för upptagande under 1890 talet och att synförrättning i laga ordning föregått detta arbete. Avskrift av förrättningshandlingarne föredöddes, utvisande att förrättningen handlagts och avslutats under år 1891. I handlingarna omnämnda nivåkarta över avdikningsområdet samt profilritning över avloppets sträckning kunde icke förebringas. Det hölls för troligt att kartan och ritningen ifråga förkommit. Huruvida arbetet blivit utfört i överensstämmelse med det vid förrättningen meddelade utlåtandet och avsyning av detta arbete ägt rum visste ingen av de närvarande. Sökandena till det nu ifrågasatta företaget och jämväl övriga intressenter höllo emellertid före att ett avlopp till de vid förenämnda förrättning bestämda dimensionerna icke voro tillfyllest för att säkerställa vare sig en nöjaktig torrläggning av den nu synnerligen vattensjuka marken eller avloppets framtida bestånd och ingen framställde anspråk på avloppets istandsättande enligt 1891 års förslag.

Beträffande allmän^{-na} väg^{-en} över avloppet å ägor till Torp upplyste ordföranden i Vägstyrelsen att vägen ifråga intogs till allmänt underhåll

3

på 1890-talet, sedan avloppet blivit uppgrävt och att ingenting annat åtgjorts i avseende å trumman för vägen än att en del av det ena landfästet, som visat benägenhet att rasa, blivit istandsatt. Det förmenades allmänt att loppet i trumman var för trångt för att nöjaktigt framläppa vattnet vid flödestillfällen och att en ombyggnad förty var särdeles påkallad.

§ 3.

Trumman för allmänna vägen vart föremål för besiktning varvid iaktogs att landfästena hade benägenhet att ge med sig och loppet att förträngas. På grund av dessa omständigheter förklarade vägstyrelsens ordförande att en ombyggnad av trumman syntes erforderlig och att denna ombyggnad rimligtvis borde utföras genom vägstyrelsens försorg och på de väghållningsskyldiges bekostnad.

Avlopp och mark blevo jämväl föremål för besiktning och marken även för undersökning och uppskattning.

För upplåtelse av mark till avloppets vidgning och för intrång genom schaktningsmassornas uppläggande åskades ersättning från fastighetsägarnes sida.

Broar och trummor för enskilda vägar och överfarter å avloppet, i den mån dessa byggnader tarvade ombyggnad i anledning av avloppets förstoring, finge enligt sakägarnes mening återuppföras på gemensam bekostnad.

Efter slutförda förhandlingar tillkännagavs att resultatet av båtnadsuppskattningen jämte förslag till avloppets upptagande och kostnads-

4.
beräkning komme att föreläggas intressenterna vid sammanträde, kungjort i stadgad ordning. Dag som ovan

C.B. Carlson,

Vilhelm Andersson,

Anders Larsson.

§ 4.

Den 18 mars 1932 i Marbogården.

Närvarande: förestående synemän och följande sakägare:

Erik Håkansson i Torp,

Enok Karlsson i Hol Marbogården,

Gottfrid Johansson i Hol Marbogården samt

Carl Börjesson i Hol Östergården.

Upprättat förslag till avloppets förstoring och rätning företades och väckte ingen erinran. Efter verkställd invägning av ett vid förrättningen 1891 anbragt fixmärke kunde utrönas att avloppet å den sträcka, det hade varit föremål för grävning, ingalunda blivit upptaget till de dimensioner förslaget från nämnda förrättning innebar. Närvarande sakägare förmenade för den skull att företaget från denna tid finge anses förfallet och att det nu ifrågasatta finge betraktas såsom ett nytt företag.

Utlåtande i ärendet vart så meddelat och utlåtandet bifogade längder uppläste i sammandrag.

Att förvara företaget rörande handlingar och ritningar utsågs agronomen Enok Karlsson i Hol Marbogården per Torp.

Åt samme agronom Karlsson lämnades i uppdrag att i stadgad ordning kalla delägarne till sammanträde för val av styrelse för företaget, varefter förrättningen förklarades avslutad. Marbogården den 18 mars

1932. C.B. Carlson, Vilhelm Andersson, Anders Larsson.

R e s o l u t i o n.

Med stöd av 10 kap. 32 och 33 §§ Vattenlagen varder lantbruksingen-
iören i Göteborgs och Bohus län samt Älvsborgs läns norra del härigenom
förordnad att i denna ansökning omförmälda förrättning i laga ordning
verkställa.

Denna resolution översändes till förrättningsmannen, som bör över
emottagandet hit insända bevis. Vänersborg i landskansliet den 20 no-
vember 1929. På Länsstyrelsens vägnar:

E. Gunnar Hellström,

Knut Sandelin.

Till Konungens Befallningshavande uti Älvsborgs län.

Undertecknade få härmed värdsamt hemställa om förordnande för be-
hörig förrättningsman att, jämlikt 10 kap. vattenlagen, verkställa syn
för upptagande av vattenavlopp i ändamål att torrlägga av vatten besvä-
rad mark tillhörande hemmanen Torps egendom, Marbogården och Hol Öster-
gården i Bälinge och Hols socknar av Älvsborgs län.

Företaget förmenas beröra följande fastigheter med nedanskrivne äga-
re:

Torps egendom ; ägare Erik Håkansson,

Marbogården ; " Enok Karlsson,

" ; 2 " Fritz Andersson,

" ; " Gottfrid Johansson,

6.
Marbogården; ägare Axel Larsson samt

Hol Östergården; ägare Axel Larsson,

" " ; " Carl Börjesson,

Marbogården per Torp den 11 nov. 1929.

Enok Karlsson,

Gottfrid Johansson,

Carl Börjesson.

Kungörelse.

I avseende å företag med ändamål att medelst vidgning och fördjupning av vattenavlopp torrlägga mark hörande till hemmanen Hol Marbogården, Östergården och Thomasgården i Hols socken, vilket företag jämväl kan komma att beröra mark hörande till egendomen Torp i Bälinge socken samt allmänna vägen över ägor till Torp, handlägges syneförrättning jämlikt 10 kap. vattenlagen vid sammanträde hos agronomen Enok Karlsson i Marbogården torsdagen den 5 november 1931 kl. 10.15 f.m., då vederbörande sakägare hava att tillstädeskomma för utförande av sin talan.

Göteborg den 14 oktober 1931.

C.B. Carlson.
Lantbruksingeniör.

Kungörelsen utsänd till Pastorsämbetena i Hols och Bälinge församlingar den 16 oktober samt införd i Älvsborgs läns Tidning den 21 oktober, varjämte underrättelse om tid och plats för sammanträdet avlämnats å posten den 19 oktober 1931 till;

4. Godsägaren Eric Håkansson,	Torp,	<u>Torp.</u>
5. Lägenhetsägaren W. Lindstrand,	"	"
6. Lantbrukaren Fritz Andersson,	Hol Marbogården,	"

7.

7.	Agronomen	Enok Karlsson,	Hol Marbogården,	<u>Torp.</u>
8	Lantbrukaren	Gottfrid Johansson,	" "	"
9	"	Hildur Larsson,	" "	"
10	"	Selma Larsson,	" "	"
11	"	Axel Larsson,	" "	"
12	"	Karl Englund,	" Östergården,	"
13	"	Svante Johansson,	" "	"
14	"	Karl Börjesson,	" "	"
15	"	Johan Söderberg,	" Thomasgården,	"
16	"	Svante Englund,	" "	"

17. Ordföranden i Kullings härads Vägstyrelse, A.E. Engstrand, Östadkulle.

betygar: C.B. Carlson.

Kungörelse.

Syneförrättningen i avseende å företag med ändamål att medelst vidgning och fördjupning av vattenavlopp torrlägga mark hörande till Torp i Bålinge socken samt till Hol Marbogården, Östergården och Thomasgården i Hols socken handlägges ånyo vid sammanträde hos agronomen Enok Karlsson i Marbogården fredagen den 18 mars 1932 kl. 10,15 f.m., då vederbörande sakägare hava att tillstädeskomma för utförande av sin talan. Göteborg den 25 februari 1932. C.B. Carlson.
Lantbruksingeniör.

Utsänd till Pastorsämbetena i Bålinge och Hols församlingar den 25 februari samt införd i Älvsborgs läns Tidning den 1 mars 1932.

Betygar: C.B. Carlson.

Utlåtande

ifråga om vattenavlopp för torrläggning av mark hörande till Torp i Bålinge socken samt Hol Marbogården, Östergården och Tomasgården i Hols socken, Älvsborgs län.

Avloppet ifråga, som leder i huvudsakligen västlig riktning genom ågor till förenämnda hemman, utmynnar c:a 2 km. sydväst om utflödet ur avdikningsområdet i Säreån 4 km. nordost om Alingsås och tillhör sålunda Väner-Göta Älvs flodområde nr 108, dess sektion 6/ Säreån.

Avloppets nederbördsområde utgör omkring 150 hektar. Med hänsyn till områdets beskaffenhet och till nederbördsmängden i trakten skattas största avrinningen från sagda område till 1,5 liter och medelavrinningen till 0,1 liter från varje hektar i medeltal, vilka avrinningstal motsvara en flodvattenföring av 225 liter och en medelvattenföring av 15 liter i sek.

Med avseende till dessa vattenföringar, till förekommande lutningsförhållanden och förefintliga jordarter samt med beaktande av sökandenas krav på torrläggning av marken till deras fastigheter, har förslag till avloppets vidgning, fördjupning och rätning uppgjorts. Detta förslag innebär avloppets upptagande i den sträcka, som å den över det vattenbesvärade området uppgjorda nivåkartan utmärkts med tvenne jämnlöpande röda linjer och bokstäverna A-B med en minsta bottenlutning av 1:1000, en bottenbredd av 0,3 meter samt en släntlutning i avloppets nedre del av 1:1,5 och i dess övre del 1:1,25. Under förutsättning att det sålunda föreslagna avloppet efter upptagandet väl underhålls beräknas flod-

9.
vattenmängden kunna avledas vid ett vattendjup av omkring 0,5 meter och medelvattenmängden vid ett vattenstånd av ej fullt 0,2 meter över dikets botten.

Den för allmänna vägen över ägor till Torp anlagda trumman utgör i avseende till vattenloppets djup intet hinder för företagets genomförande i föreslagen omfattning. Då emellertid vattenloppet är för trångt för att utan dämning framläppa vattnet vid flödestillfällen samt byggnaden är bristfällig är en ombyggnad påkallad. Vid denna ombyggnad, som enligt ordförandens i vägstyrelsens mening bör ombesörjas och bekostas av de väghållningsskyldige, bör trumman givas en genomloppsöppning av minst 1,2 x 1,2 m. Övriga vägtrummor äro i regel för grunda och även för trånga för att kunna bestå sedan avloppet förstörats, varför ombyggnad måste ske, varvid trummorna givas de genomloppsöppningar och övriga dimensioner, som finnas angivna i kostnadsförslaget. Befintliga broar av trä måste ock undergå ombyggnad.

Å de över avloppet upprättade profil- och sektionsritningarne finnas föreslagna lutningar och dimensioner angivna, varjämte ritningar över vägtrummor och broar åskådliggöra dessa byggnaders konstruktion.

För utrönande av den båtnad, som uppstår för den av vatten besvärade marken genom avloppets förstoring, har uppskattning av denna mark ägt rum jämlikt bestämmelserna i 10 kap. 60 § vattenlagen och resultatet av denna uppskattning införts i en detta utlåtande bifogad längd, upptagande jämte beskrivning och arealuppgift markens värde före och efter före-

taget samt dess båtnadsvärde.

Enär, efter vad en jämförelse mellan det år 1891 upprättade förslaget till avloppsdike från Ägor till Torp, Hol Marbo-, Öster- och Tomasgårdar samt avloppet å den sträcka, varom då var fråga, i dettas nu befintliga skick givit vid handen, avloppet icke innehar vare sig djup eller bredd i överensstämmelse med nämnda förslag och det sålunda kan antagas att avloppet icke blivit upptaget till de vid denna förrättning föreskrivna dimensioner, kan den omständigheten att avloppet varit föremål för viss förstoring efter 1891 års förrättning icke utgöra hinder för avloppets ytterligare vidgning och fördjupning med tillämpning av de grunder för deltagandet i kostnaderna härför, som stadgas i gällande vattenlag.

Förefintliga lutningsförhållanden hava givit anledning till undersökning för utrönande huruvida sådan jämkning beträffande skyldigheten att taga del i kostnaderna för företaget bör ske, varom stadgas i 7 kap. 24 § vattenlagen. Undersökningen har emellertid givit till resultat att något område inom torrläggningssamfälligheten icke kan torrläggas för en mindre kostnad, därest annat område icke ingått i samfälligheten, varför skäl till avdelningsbildning för jämkning i kostnadshänseende icke förefinnes. Ägaren till varje av företaget berörd fastighet är förty skyldig taga del i kostnaderna för företaget i förhållande till det för marken till fastigheten uträknade båtnadsvärdet, vilken deltagningsskyldighet i värderingslängden jämväl uttryckts medelst procenttal.

Till kostnad för företaget räknas schaktningskostnad, kostnad för om-

byggnad av vägtrummor och broar till den del denna kostnad icke enligt nedan faller på byggnadernas ägare samt ersättning för markupplåtelse och intrång.

Vid det förhållandet att ombyggnaden av befintliga vägtrummor och broar medför minskning i kostnaden för underhållet av byggnaderna ifråga är jämlikt 7:18 vattenlagen byggnadernas ägare pliktiga taga del i ombyggnadskostnaden med belopp svarande mot nämnda kostnadsminskning, vilken med hänsyn till beskaffenheten hos byggnaderna skattas till en tredjedel av ombyggnadskostnaden.

För upplåtelse av mark till avloppets vidgning gäldas ersättning med belopp svarande mot den upplåtna markens värde före företaget. För intrång genom schaktningsmassornas uppläggande gives ersättning med ett såsom skäligt ansett belopp av 0,30 kronor för varje till upptagande kommande kubikmeter jord. Enligt dessa grunder uträknade ersättningsbelopp äro införda i en särskild, detta utlåtande närsluten längd och tillgodoräknas delägarna vid kostnadernas slutliga fördelning.

Avgift jämlikt 11 kap. 95 § vattenlagen skulle understiga tio kronor och skall förty icke utgå.

Kostnaden för syneförrättningen gäldas av delägarne i förhållande till deras anpart i kostnaderna för företaget. Om så erfordras förskjutes kostnaden för förrättningen av sökandena.

I avseende å underhållet av det enligt nu uppgjort förslag upptagna avloppet få jämväl tillämpas de grunder för deltagandet, som äro givna i vattenlagen och i detta fall bestridandet förty ske i förhållande till

12.
värdet av den genom företaget uppkomna båtnaden för marken. till vars och
ens fastighet. Trummor och broar för vägar över avloppet underhållas av
dock av den eller dem, som haft att vidmakthålla befintliga byggnader.

I fråga om företaget bestämmes jämlikt 10:62 vattenlagen:

- 1/ att företaget skall utföras i överensstämmelse med det vid syneför-
rättning innevarande år uppgjorda och i detta utlåtande avhandlade för-
slaget,
- 2/ att för avloppen uppgrävd jord och sten skall läggas minst en /1/ me-
ter från avloppets kanter och med en lutning mot dessa icke skarpare än
1:1,
- 3/ att för dagvattnets fria avrinnande från angränsande fält öppningar
med slänt 1:1 anordnas i upplagda jordsträngar, vid svackor i markytan
och i övrigt på minst var 40:de meter,
- 4/ att tillstötande diken, jämväl tegdiken, ej få igenfyllas med jord
eller sten,
- 5/ att tilläventyrs inträffande ras oförtövat avhjälpas och nödiga för-
stärkningsåtgärder vidtagas,
- 6/ att landfästen till trummor, som uppföras över avloppen, byggas av
kilad sten i gott förband och träöverbyggnad till broarne av friskt
virke,
- 7/ att arbetena för företagets utförande böra överlåtas till därför skic-
kad person, med vilken kontrakt om utförandet enligt bestämmelserna i
detta utlåtande bör upprättas,
- 8/ att samma förfaringssätt bör komma till användning vid framtida rens-

13.
ningar av avloppen.

9/ att arbetena må begynna omedelbart efter det detta utlåtande vunnit laga kraft samt böra vara bragta till slut senast vid 1934 års utgång.

10/ att arbetena böra avsynas av lantbruksingeniör.

11/ att upplagda massor böra vara bortförda eller utspridda senast sju år efter vattenavledningsarbetenas slutförande samt att åverkan av loppet genom betande kreatur bör avhjälpas genom vederbörande markägares försorg och på hans bekostnad.

Därest talan mot förrättningen och detta utlåtande finnes påkallad, får denna talan föras vid Västerbygdens Vattendomstol, till vilken besvärerna för att komma under prövning, skola vara ingivna inom sextio dagar från nedanskrivna dag och därvid iakttagas vad i 11 kap. 85 § vattenlagen finnes stadgat om besvärers ingivande och handlingars avlämnande.

Hol Marbogården den 18 mars 1932.

C.B. Carlson,

Vilhelm Andersson,

Anders Larsson.

Areal								Värde						Båtnadsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		före företaget			efter företaget					
								före företaget		efter företaget						
								för har	för ägofigur		för har	för ägofigur				
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.	kr.	öre	kr.	kr.	öre	kr.	öre	0/10
V ä r d e r i n g s l ä n g d .																

Socken, hemman	Registreringsnummer	Mantal	Ägofigu- rens nummer	Ägare och ägobeskrivning
<u>S a m m a n d r a g.</u>				
Torp	1	1/1	1-11	Erik Håkansson
Hol Marbogården av	10 ³	2/171	12-20	Fritz Andersson
" " "	10 ³	139	21-29	Enok Karlsson
" " "	10 ⁶	2736	30-34	Gottfrid Johansson
" " "	10 ⁸	233	35-40	Hildur och Selma Larsson
" Östergården	9 ²	1/4	41-56	" " "
" Tomasgården av	3 ³	1/8	57-60	Karl Karlsson
" " "	3 ³	1/8	61	Karl och Svante Englund
" Östergården "	9 ³	1/16	62-65	" " "
" " "	9 ³	1/16	66-70	Svante Johansson
" " "	9 ⁴	1/8	71-76	Carl Börjesson
				<u>S u m m a</u>

Areal								Värde						Båtnadsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		före företaget			efter företaget					
								för har	för ägofigur		för har	för ägofigur				
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.	kr.	öre	kr.	kr.	öre	kr.	öre	%
	81,1						10,0		762	75		936	40	173	65	2,87
	61,3						05,2		596	85		730	60	133	75	2,21
2	67,9						14,3		2650	90		3169	70	518	80	8,56
3	06,3						06,5		2814	15		3816	70	1002	55	16,54
1	81,8						06,0		1695	05		2275	40	580	35	9,58
4	89,5						09,7		5159	-		6477	35	1318	35	21,76
2	02,5								1809	-		2376	25	567	25	9,36
	24,7								222	30		284	05	61	75	1,02
1	43,0						04,0		1370	50		1950	-	579	50	9,56
1	51,5						17,2		1477	25		2063	50	586	25	9,68
1	56,2						06,7		1562	-		2099	10	537	10	8,86
20	65,8						79,6		20119	75		26179	05	6059	30	100,00
Hol Marbogården den 18 mars 1932.																
C.B. Carlson,				Vilhelm Andersson,				Anders Larsson.								

Ersättningslängd

vid företag, avseende vattenavlopp för torrläggning av mark hörande till
Torp i Bälinge socken samt Hol Marbogården, Östergården och Tomasgården
i Hols socken, Älvsborgs län.

Hemman	Reg. nr.	Man- tal.	Ägare.	E r s ä t t n i n g								Summa	
				för jord- upplåtelse				för intrång				ersätt- ning.	
				m ²	å. ö.	kr.	ö.	m ³	å. ö.	kr.	ö.	kr.	ö.
Torp	1	1/1	Eric Håkansson	140	8	11	20	200	30	60	-	71	20
Hol Mar- bogården	av 10	3 2 171	Fritz Andersson	140	"	11	20	180	"	54	-	65	20
" "	" 10	3 139 2736	Enok Karlsson	360	9	32	40	430	"	129	-	161	40
" "	" 10	6 233 6168	Gottfrid Johansson	350	"	31	50	420	"	120	-	157	50
" "	" 10	8 1/48	Hildur och Selma Larsson	180	8	14	40	350	"	105	-	119	40
Hol Öster- gården	" 9	2 1/4	" " " "	320	"	25	60	450	"	135	-	160	60
" "	av 9	3 1/8	Karl och Svante Englund	300	7	21	-	360	"	108	-	129	-
" "	av 9	3 1/8	Svante Johansson	320	"	22	40	250	"	75	-	97	40
" "	" 9	4 1/8	Karl Börjesson	170	8	13	60	180	"	54	-	67	60
Hol Tomas- gården	av 3	3 1/4	<i>Karlsson</i> Karl Karlsson	260	"	20	80	360	"	108	-	128	80
" "	av 3	3 av 1/4	Karl Englund	20	"	1	60	20	"	6	-	7	60
S u m m a				2590		205	70	3200		960	-	1165	70

Hol Marbogården den 18 mars 1932.

C.B. Carlson.

Kostnadsförslag

till vattenavlopp för torrläggning av mark hörande till Torp i Bälinge socken samt Hol Marbogården, Östergården och Tomasgården i Hols socken, Älvsborgs län.

L ä g e.	Längd i me- ter.	Arbeten, material m.m.	An- tal	Å kr.	Kost- nad.		Summa kostnad.	
					kr.	ö.	kr.	ö.
1.	2.	3.	4.	5.	6.		7.	
12+50-0	1225	<u>Avloppssträckan A-B-C.</u>						
12+50-8+50	400	Sand och lera kubm.	800	0,75	600	00		
8+50 -5+50	300	" "	900	"	675	-		
5+50 - 2+50	300	" "	900	"	675	-		
2+50 - 0	225	" "	600	"	450	-		
11+12		Ägovägsbro av trä enligt rit- ning,beräknad kostnad 75:-kr., varav 2/3 erlägges av företa- get				50 -		
10+32		Ägovägsbro av trä enligt rit- ning,beräknad kostnad 120:-kr., varav 2/3 erlägges av företa- get				80 -		
9+11, 8+47		Ägovägstrummor,1,0 x 1,0 x 3,0 m.enl. ritning,beräknad kostnad 225:-kr.,varav 2/3 erlägges av företaget	st. 2		300	-		
5+80		Ägovägstrumma,0,8 x 0,8 x 4,0 m.enl. ritn.,beräknad kostnad 250:-kr.,varav 2/3 erlägges av företaget	st. 1		167	-		
1+80		Ägovägstrumma,0,8 x 0,8 x 3,5 m. enl. ritn.,beräknad kost- nad 225:-kr.,varav 2/3 erläg- ges av företaget	st. 1		150	-		
0		Ägovägstrumma,0,6 x 0,6 x 3,5 m.enl. ritn.,beräknad kostnad						
		Överföres			3147	-		

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
		Överfört			3147 00	
		180:-kr., varav 2/3 erlägges av företaget			120 -	3267 00
		Ersättning för jordupplåtelse och intrångenligt särskild längd				1165 70
		För tillsyn, oförutsedda fall m.m. tillägges c:a 10% av arbetskostnaden				327 30
		S u m m a				4760 -

Hol Marbogården den 18 mars 1932.

C. B. Carlson.

Bestyrkas å fjärdens vägnar.
Carlson

1934 den 27 juli

Uppgift jämlikt stadgandet i 1 §, 1 stycket, av lag om kronans förmånerätt för avdikningslån den 14 juni 1929 (nr 164).

Företagets namn: Torrläggning av mark tillhörande hemmanen Torp i Bällinge socken samt Hol Marbogården med flera i Hols socken av Älvsborgs län.

Lån 2.550 kronor från statens avdikningslånefond enligt Kungl. Maj:ts beslut den 18 maj 1934.

Lånet har beviljats för nedanstående, i utredning en angående detsamma upptagna fastigheter.

T			
Socken, by och hem- man	Kantal	Register- nummer	Ägare
<u>Hols socken</u>			
Torp	1	1	Erik Håkansson
Hol Tomasgården	1/8	av 3	Johan Söderberg
" "	1/8	av 3	Karl och Svante Englund
" Östergården	1/16	av 9	" " "
" "	1/16	av 9	Svante Johansson
" "	1/8	9	Carl Börjesson
" Östergården	1/4	9	Hildur och Selma Larsson
" Marbogården	2/171	av 10	Fritz Andersson
" "	139/2736	av 10	Enok Karlsson
" "	233/6168	10	Gottfrid Johansson
" "	1/48	10	Hildur och Selma Jansson

Stockholm den 27 juli 1934.

På Kungl. Lantbrukstyrelsens vägnar

Albert Smith

ANMÄLAN

om utförda dagsverken m. m. vid torrlägningsföretaget *Förp i Bälunge socken samt*
Hol Marbräiden med flera

i *Hol* socken av *Sjöbo* län,

utfört med statsbidrag från reservationsanslaget till torrlägningsföretag, ägnade att motverka arbetslösheten.

Statsbidrag *2060* kronor, beviljat den *18 maj* 1934

Beräknad kostnad ~~*4760 kronor*~~ *4617:35*

Arbetet påbörjades den *5 okt.* 1932

Anmälan avser *hela tidsperioden* månad 1932-1937

Antal under månaden utförda dagsverken:

av särskilt för arbetets utförande lejd arbetskraft *600* *600*

av annan arbetskraft

Summa dagsverken *600*

Av dessa dagsverken äro ett antal av *600* utförda av personer, som förut varit arbetslösa.

Antal vid torrlägningsföretaget under månaden sysselsatta arbetare *6*

Arbetet avslutades den *30 juni* 1937

Ovanstående är riktigt uppgivet försäkras:

Marbräiden den *12:9* 1937

Erik Karlsson

Arbetsstyrelsens ordförande

Postadress: *Förp*

Denna anmälan skall för varje månad till Kungl. Lantbruksstyrelsen insändas i 3 exemplar senast den 5 i månaden näst efter den som i anmälan avses, eller, därest arbetet avslutats före utgången av sistnämnda månad, inom 5 dagar från arbetets slut.

Frit Kungl. Landbruksstyrelsen
Stockholm

Besvarande Kungl. Landbruksstyrelsens skrivelse av
10 sept. 1937, nr 15000/37 angående Fortläggningsfristaget
Torp i Bälinge socken samt Hol Karbyäiden med flera,
örensändes härmed sammandrag om utfriade dagverken
m. m. vid detta fristag.

Hol Karbyäiden den 12: 9 1937
Erik Karlsson

Styrelsens ordförande.

2

Vid den 5 augusti 1934 verkställd kontrollering av arbetena för vattenavlopp genom ägor till hemmanen Torp i Bälinge socken samt Hol Marbogården m.fl. i Hols socken, Älvsborgs län, befunnos dessa arbeten utförda i nära överensstämmelse med det vid syneförrättning år 1932 upprättade förslaget till företaget i fråga vad beträffar själva avloppet under det att åtskilliga brister vidlådde arbetena för vägtrummornas uppförande.

Kostnaderna för bristernas avhjälpande har uppskattats till omkring 500:- kronor.

Göteborg den 14 juli 1934.

O. Karlson

7
11/34

Sodk. $\frac{4}{10}$ 37

Bevis

Över avsyning av arbetena för vattenavlopp genom ägor till hemmanen
Torp i Bälinge socken samt Hol Marbogården m.fl. i Hols socken, Älvs-
borgs län.

Planen fastställd den 18 maj 1934.

Statsunderstöd: lån från avdikningslånefonden 2550:- kronor,

bidrag från reservationsanslaget till torrlägningsfö-

retag, ägnade att motverka arbetslösheten 2060:- kronor.

Kontrakt antaget den 27 juli 1934.

Arbetstid till den 1 september 1936, förlängd till den 1 september 1937.

Vid den 2 september 1937 verkställd avsyning av arbetena för före-
taget ifråga befunnos dessa arbeten utförda i nära överensstämmelse med
den fastställda planen och förordas härmed till godkännande.

Göteborg den 3 september 1937.

M. Carlsson

